

Školská zrelosť- Čo mám vedieť keď pôjdem o školy

REČ

Dieťa pripravené na školu by malo mať dostatočnú slovnú zásobu a hovoriť čisto a zrozumiteľne. Malo by poznať: svoje celé meno, adresu, členov rodiny, dni v týždni, ročné obdobia (prípadne aj mesiace v roku), základné farby, geometrické tvary, pomenovať bežné zvieratá, rastliny, časti tela. V čom má veľa detí problémy, je rozvinutá sluchová analýza: budúci školák by mal vedieť povedať, aké písmeno je na začiatku slova, aké na konci, prípadne aj vytlieskať slabiky a hlásky.

SOCIÁLNA ZRELOSŤ

Dieťa zrelé do školy sa nehanbí nadviazať kontakt s inými deťmi alebo dospelými. Vie sa samo prezúť, obliecť, umyť, chodiť na toaletu. Nerobí mu problém ostať chvíľu bez rodiča (niektoré školy to testujú tak, že pri zápisoch deti od rodičov zoberú a nechajú ich samé pracovať v triede). Pri príchode vie pozdraviť, pri stolovaní sa nerozptyľuje hraním alebo rozprávaním, vie si po sebe upratať hračky a nemá problém hračky požičať.

Vie sa sústrediť na jednu činnosť aspoň 20 minút a vie ju aj dokončiť. Vie rozoznať hru od povinnosti, vie spolupracovať. Dieťa by nemalo mať problémy povedať svoje želania, prípadne starosti, ktoré ho trápia.

JEMNÁ MOTORIKA

Takmer hotový školák by mal vedieť správne držať písacie potreby, napodobiť tvary písma, geometrické tvary, a nakresliť kompletnú postavu človeka (s hlavou, krkom, rukami, nohami, a bruchom). Mal by vedieť kresliť čiary, vlnovky, osmičky. Vyfarbiť obrázky, strihať, modelovať, navliekať korálky.

HRUBÁ MOTORIKA

Dieťa by nemalo mať problém ani s hrubou motorikou: vie skákať (aj na jednej nohe), behať, preliezať, chytať a hádzať loptu, skákať cez švihadlo, robiť kotrmelce.

ORIENTÁCIA

Dieťa pripravené na vstup do školy vie povedať, kde je vpravo, kde vľavo, a kde hore, dole, ponad, popod, cez. Nezabúdi v mieste svojho bydliska, pozná pravú a ľavú ruku. Vie sa orientovať aj v čase (dnes, včera, zajtra, ráno, obed, večer, bude, bolo). Rozozná základné farby a geometrické tvary.

POČÍTANIE

6-ročné dieťa by malo vedieť počítať do desať, poznať číslice od jedna do desať a vedieť ich priradiť k počtu. Rovnako by malo vedieť priradiť počet predmetov k číslu, rozlúštiť ľahké matematické hádanky. Vie rozlišovať čo je viac, čo menej, veľa, málo, trochu.

CHCE SA UČIŤ

V neposlednom rade by sa malo dieťa pripravené na vstup do školy rado učiť: chce vedieť viac, pýta sa rodičov na jednotlivé písmená, zaujíma sa o základné počty. Má v zásobe neustálu paľbu otázok typu: prečo? Rado dostáva nové úlohy a rieši ich, a vydrží ich riešiť až do konca? Potom je na školu pripravené.

Škola volá aj rodičov

Rodičia by si mali zariadiť aspoň na prvé týždne svoj čas tak, aby mohli prísť po dieťa čo najskôr. Niektorí psychológovia hovoria, že maximálnou hranicou, ako dlho je ešte vhodné dieťa nechať v budove školy, je osem hodín denne. Aj keď popoludní sa prváci už neučia, ale sa hrajú alebo navštevujú rôzne krúžky, keď ich rodičia vyzdvihnú o piatej, veľa času si spolu už neužijú. Stihnú si akurát napísať domáce úlohy, zabaliť si tašku, navečerať sa a už sa pomaly ide spať.

Podľa psychológov by sa prváci nemali do školy učiť viac ako pol hodiny denne. Nemusí to však byť naraz, ak je to potrebné, treba si dať vždy po 10 - 15 minútach krátku prestávku. Príprava do školy sa tak natiahne aj na hodinu, ale nemalo by to trvať viac. Osvedčený režim dňa je škola - krúžok - úlohy. Tak sa totiž dobre vystriedajú rôzne činnosti - učenie, športové či umelecké krúžky a znova učenie. Do školy je najlepšie pripravovať sa každý deň v približne rovnakom čase, najlepšie medzi tretou a piatou hodinou, neskôr nie, lebo dieťa je už unavené. Ak si teda môžete vybrať termín záujmového krúžku, voľte radšej ten skorší. Už od siedmej večer sú úlohy zakázané, dieťa má mať pokojový režim a pripravovať sa na spánok. Dieťa potrebuje dostatok spánku, prváci najmenej osem, ešte lepšie desať hodín denne.

S prvákmi si rodičia musia úlohy odsedieť. Neznamená to, aby ich robili namiesto detí, ale aby im pomáhali, keď treba. Ak to zvládnu, v druhej triede už rodičom úloh ubudne a v tretej sa už môžu spoľahnúť na dieťa. Rodičia školáka sa musia vyzbrojiť najmä obrovskou trpezlivosťou, aby zvládli nielen učivo, ale aj rôzne zmeny nálad dieťaťa. Taká obrovská životná zmena často spôsobí, že dieťa je rozkolísané, unaví sa skôr ako obvyčajne, môže byť plačlivé alebo vzdorovité. To všetko súvisí s tým, že sa musí vyrovnáť s toľkými novými vecami naraz. Ak toto ťažké obdobie rodičia dokážu prejsť pokojne a ak dokážu dieťa upokojiť a povzbudiť, majú vyhraté.

Ak dieťa odmieta robiť úlohy, netreba ho nútiť nasilu, ale motivovať ho: „pod', budeš to mať určite pekné, ak sa naučíš toto písmenko, už budeš môcť napísať babičke jej meno a podobne."

Ak rodičia nemajú možnosť kúpiť či umiestniť v malom byte dieťaťu vlastný stôl, úlohy sa dajú písať aj v kuchyni, ale vždy pri čistom stole a pri plnom sústreďení dieťaťa aj rodiča. Dôležité je sedieť pri stole, mať správne položené ruky. Ak aj dieťa nemá svoj stôl, je dôležité, aby si úlohy robilo na jednom mieste.

V prvej triede je veľmi dôležitá pravidelná dochádzka do školy, každý jeden týždeň, keď dieťa ochorie, znamená nové písmenko, ktoré si možno nezafixuje niekoľko rokov. Ako štvrtákovi sa mu môže stať, že si stále bude pliesť niektoré písmená. Darmo to s ním prebrali doma rodičia, neskôr aj učiteľka, rodičia nepoznajú metodiku, akou sa v škole deti učia a ak to žiak nezažil naživo, môže sa stať, že to už nedobehne. Preto je dôležité dbať aj na zdravie prváčika, a to nielen dostatkom spánku a kvalitnou výživnou stravou, ale aj otužovaním a dostatkom pohybu na čerstvom vzduchu.